

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för offentlig upphandling

**Remissvar på Spelmarknadsutredningens slutbetänkande
Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)**

Spelberoendes Riksförbund (SBRF) har tagit del av Spelmarknadsutredningens slutbetänkande *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)*.

Med anledning av slutbetänkandet vill Spelberoendes Riksförbund (SBRF) anföra att förbundet ställer sig bakom slutbetänkandets förslag till lagändringar med beaktande av följande synpunkter:

Avseende slutbetänkandets slutsatser kring ytterligare begränsningar av marknadsföring och den nuvarande regleringen måttfullhet vid marknadsföring av spel som har gällt sedan 1 januari 2017. SBRF menar här tvärtemot vad slutbetänkandet anför, att det redan nu finns befogade skäl att skärpa denna reglering. Med ett krav på särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel, vilket idag finns för alkohol och tobak. En skärpning skulle gå i linje med regeringens övriga arbete i att likställa spel om pengar med övriga beroenden, vilket även tagits sitt uttryck i Regeringens proposition 2020/21:132 kring ANDTS-politiken 2021–2025.

Vidare beskrivs i slutbetänkandet att överträdelse av föreslagna bestämmelser för att begränsa spelreklam skall kunna sanktioneras med marknadsstörningsavgift. SBRF menar här att taket på marknadsstörningsavgiften om 5 miljoner kronor är för lågt för att i alla situationer förhindra överträdelse av den nya bestämmelsen. Taket av marknadsstörningsavgiften är, satt i relation till spelföretagens marknadsföringsbudget, för lågt. SBRF föreslår därför här i stället en reglering med en marknadsstörningsavgift med ett väsentligt högre tak, alternativt marknadsstörningsavgifter utan tak, helt proportionerligt till företagets omsättning.

I slutbetänkandet föreslås vidare riskklassificering av spel som en åtgärd för att minska skadeverkningarna av spel, SBRF delar utredningens slutsatser att utifrån föreliggande forskning som visar att vissa spelformer är mer riskfyllda i att utveckla spelproblem än andra. I vår verksamhet med problemspelare/spelberoende bekräftas dessa forskningsresultat och ger även SBRF tidiga indikationer på riskfyllda spelformer.

Utredningens förslag att Spelinspektionen ges i uppdrag att i samråd med Folkhälsomyndigheten utarbeta en modell för riskklassificering av olika spelformer ställer vi oss därför bakom. Vid framtagandet av en modell önskar SBRF därför ställa sin sakkunskap till förfogande för att skapa, förfina och utveckla denna modell över tid.

Slutbetänkandet behandlar även värdeautomater och den tillfälliga regleringen som beslutats av regeringen med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19, och den högsta förlustgränsen vid spel om 5 000 kronor per vecka. SBRF menar här att skall förlustgränsen göras permanent, bör denna gräns permanentas på en lägre nivå. Nuvarande förlustgräns är på en för hög nivå då värdeautomater är en riskfylld spelform. Utredningens uttalade mål att kanalisera spelandet till lagliga alternativ får inte utkonkurrera syftet att reellt skydda spelare och minska förekomsten av problemspelande i samhället.

Även andra åtgärder för att minska skadeverkningarna av spel beskrivs i slutbetänkandet, särskilt lyfts att Spelinspektionen och Konsumentverket sedan omregleringen har bedrivit en aktiv tillsyn över efterlevnaden av spellagen. Vidare beskrivs att Spelinspektionen påbörjat ett arbete som syftar till att tydliggöra myndighetens bedömning och ge stöd och vägledning till licenshavarna avseende kraven gällande omsorgsplikt. SBRF ser sig gärna som sakkunniga i arbetet av Spelinspektionen för att nå en ökad tydlighet avseende vad som krävs av licenshavarna vid tillämpning av omsorgsplikten. SBRF delar betänkandets uppfattning att omsorgsplikten är en av de viktigaste bestämmelserna i spellagen för att minska skadeverkningarna från spel.

SBRF delar utredningens bedömning att möjligheterna för berörda myndigheter och aktörer att följa utvecklingen på spelmarknaden i dagsläget ej är tillräckliga. Vi ställer oss därför bakom slutbetänkandets lagförslag om en uppgiftsskyldighet avseende licens- eller tillståndshavare och som möjliggör för Spelinspektionen att förelägga om tillhandahållande om uppgifter avseende spelets omfattning.

SBRF ser även i förlängningen att ett tillhandahållande om uppgifter även på individnivå skulle kunna stärka och bidra i arbetet hos licens- eller tillståndshavare i att uppfylla dess omsorgsplikt.

Avslutningsvis önskar SBRF belysa den företeelse som i slutbetänkandet benämns lotteri- eller kasinoliknande inslag i datorspel, så kallade loot-lådor. Här menas att frågor om lotteri- och kasinoliknande inslag i datorspel bör inkluderas i berörda myndigheters kunskapshöjande insatser som rör spel om pengar och konsumentskydd. SBRF delar här uppfattningen att det är angeläget med kunskapshöjande insatser för berörda myndigheter och välkomnar ansatsen att Sverige i första hand bör verka för regler på EU-nivå i frågan. Vi ser att inslag i datorspel som, åtminstone visuellt, har likheter med spel om pengar bidrar till tidig debut i spel och ökade risker för utvecklande av ett problemspelande eller spelberoende.

Daniel Harre
Förbundsordförande
Spelberoendes Riksförbund